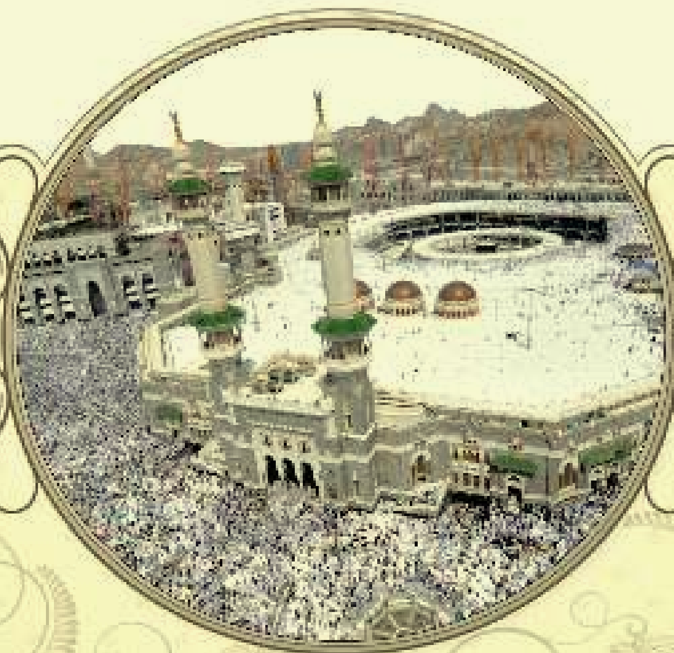
وزارت معارف

تعلیم وتربیهٔ اسلامی

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ . ش.

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی
دا عزت د هر افغان دی

کور د سولې کور د تورې
هر بچی یې قهرمان دی

دا وطن د ټولو کور دی
د بلوڅو د ازبکو

د پښتون او هزاره وو
د ترکمنو د تاجکو

ورسره عرب، گوجر دي
پامیریان، نورستانیان

براهوي دي، قزلباش دي
هم ایماق، هم پشه یان

دا هیواد به تل ځلیږي
لکه لمر پر شنه آسمان

په سینه کې د آسیا به
لکه زړه وي جاویدان

نوم د حق مو دی رهبر
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

تعلیم وتربیهٔ اسلامی

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ ش.

مشخصات کتاب

مضمون: تعلیم و تربیهٔ اسلامی

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش تعلیم و تربیهٔ اسلامی نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: دوم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۸ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه:

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست

درس اول

بناهای اسلام

اسلام پنج بنا دارد:

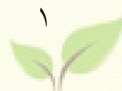
۱– کلمۀ طیبه

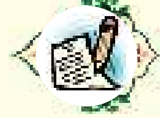
۲– نماز

۳– روزه

۴– زکات

۵– حج

فعالیت

شاگردان پنج بنای اسلام را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

– اسلام چند بنا دارد؟

– بنای دوم اسلام چیست؟

– مرتب سازید:

– روزه– حج– کلمه– نماز– زکات

۱–.......... ۲– .... ۳–.......... ۴–.......... ۵– ....

درس دوم

کلمۀ طیبه و شهادت

۱– کلمۀ طیبه:

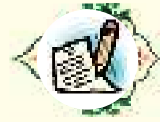
لا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللّٰه

۲– کلمۀ شهادت:

أَشْــهَدُ أَنْ لَاّ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

تکرار کلمه‌ها:

– أَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلٰهَ
– إِلاَّ اللّٰهُ
– وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً
– عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

فعالیت

شاگردان در گروه‌های کوچک جمع شده، کلمه‌های مذکور را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– کلمهٔ شهادت را از حفظ بگویید.

۲–کلمهٔ طیبه را از حفظ بگویید.

۳– تکمیل کنید:

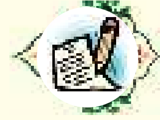
أَشْهَدُ أَنْ................. إِلاَّ اللّٰهُ.............

مُحَمَّداً.................... وَرَسُوْلُهُ.

درس سوم

کلمهٔ تمجید (۱)

سُبْحَانَ اللّٰهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ،...

فعالیت

شاگردان درس را بعد از معلم با آواز بلند تکرار کنند، سپس آن‌را چند بار بخوانند.

ارزیابی

۱– بخش اول کلمهٔ تمجید را با آواز بلند بخوانید.

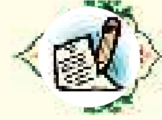
۲– بخش اول کلمهٔ تمجید را ازحفظ بگویید.

کلمهٔ تمجید (۲)

... وَلاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ، وَاللّٰه أَکْبَرُ،...

تکرار کلمه‌ها:

– وَلاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰه – واللّٰه أَکْبَرُ

فعالیت

شاگردان در گروه های کوچک تقسیم شوند و متن درس را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱- بخش دوم کلمۀ تمجید را بخوانید.

۲- تکمیل کنید:

(سبحان الله................ والله اکبر)

۳- بخش دوم کلمۀ تمجید را از حفظ بگویید.

درس پنجم

کلمهٔ تمجید (۳)

وَلاَ حَوْلَ وَلا قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ.

تکرار کلمه‌ها:

- وَلاَ حَوْلَ
- وَلاَ قُوَّةَ
- إِلاَّ بِاللهِ
- الْعَلِیِّ الْعَظِیْم

فعالیت

شاگردان کلمۀ تمجید را در گروه‌ها تکرار کنند و از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱– (سبحان ا.................والله اکبر)

۲– تکمیل کنید (ولا حول............................)

درس ششم

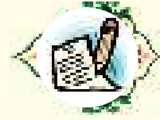
کلمهٔ تمجید

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالحَمْدُ لِلّٰهِ وَلاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَاللّٰهُ أَكْبَرُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللّٰهِ العَلِيِّ العَظِيمِ.

تکرار کلمه‌ها:

- سُبْحَانَ اللّٰهِ
- وَالحَمْدُ لِلّٰهِ
- وَلاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ
- وَاللّٰهُ أَكْبَرُ
- وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ
- إِلاَّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ

فعالیت

شاگردان کلمۀ تمجید را با آواز بلند بخوانند و در گروه‌های دو نفری از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

- **کلمۀ تمجید را با آواز بلند بخوانید.**
- **کلمۀ تمجید را از حفظ بگویید.**

تکمیل کنید:

۱– سبحان الله.................................. والله أکبر.

۲– ولاحول..........إلا....................العظیم.

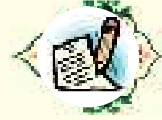
درس هفتم

ایمان به الله ﷻ

آمنتُ بِاللّهِ...

معنا: ایمان دارم به الله ﷻ

- ✓ **باور داریم که الله ﷻ یکی است.**
- ✓ **شریک و مانند ندارد.**
- ✓ **قادر و توانا است.**
- ✓ **خالق همه چیز است.**

فعالیت

شاگردان در گروه ها تقسیم شوند و درس را تکرار نمایند.

ارزیابی

۱– آمنت بالله را معنا نمایید.

تکمیل کنید:

۲– باورداریم که........ یکی است.

۳– قادر و.......................است.

۴– شریک و................ ندارد.

درس هشتم

ایمان به فرشته‌گان

... وَمَلاَئِکَتِهِ ...

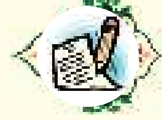
معنا: و ایمان دارم به فرشته‌گان الله ﷻ.

ما باور داریم که:

فرشته‌گان مخلوق الله ﷻ استند.

از نور آفریده شده اند.

از امر الله ﷻ نافرمانی نمی‌کنند.

فعالیت

شاگردان درس را تکرار کنند.

ارزیابی

۱– وَمَلاَئِکَتِهِ چه معنا می‌دهد؟

تکمیل کنید:

۲– فرشته‌گان مخلوق....... استند.

۳– از.......... آفریده شده اند.

ایمان به کتاب های آسمانی

...وَكُتُبِهِ...

معنا: و ایمان دارم به کتاب‌های الله جل جلاله.

کتاب‌های آسمانی حق است.

کتاب‌های آسمانی عبارتند از:

۱_ تورات بر موسی علیه السلام

۲_ زبور بر داود علیه السلام

۳_ انجیل بر عیسی علیه السلام

۴_ قرآن‌کریم بر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم نازل شده است.

فعالیت

شاگردان در مورد کتاب‌های آسمانی از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– وَ کُتُبِهِ را معنا کنید.

۲– کتاب‌های آسمانی چند است ؟ نام بگیرید.

۳– جاهای خالی را پرکنید:

– انجیل بر........ علیه‌السلام

– تورات بر........ علیه‌السلام

– زبور بر .... علیه‌السلام

– و......... برحضرت محمد صلی‌الله علیه‌وسلم نازل شده است.

درس دهم

ایمان به پیامبران علیهم‌السلام

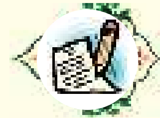
...وَرُسُلِهِ...

معنا: وایمان دارم به پیامبران الله جل‌جلاله.

تمام پیامبران حق اند.

برای هدایت بشر فرستاده شده اند.

اولین پیامبر آدم علیه‌السلام وآخرین آنان حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وسلم است.

فعالیت

شاگردان در مورد پیامبران از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– پیامبران برای چه فرستاده شده اند؟

۲– جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید:

تمام پیامبران................... اند.

اولین پیامبر .... و آخرین پیامبر .... است.

درس یازدهم

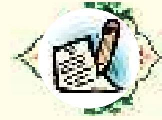
ایمان به روز آخرت

...وَالیَومِ الآخِرِ...

معنا: ایمان دارم به روز آخرت.

ایمان داریم که:

- ✓ **روز آخرت حق است.**
- ✓ **آخرت روز حساب است.**
- ✓ **در روز آخرت پاداش اعمال انسان‌ها داده می‌شود.**

فعالیت

شاگردان متن درس را با آواز بلند بخوانند و در مورد درس از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– آخرت روز چه است؟

۲– تکمیل کنید:

– روز آخرت......... است.

– در روز آخرت......................... داده می‌شود.

درس دوازدهم

ایمان به تقدیر

...وَالقَدرِ خَیرِهِ وَشَرّهِ مِن اللّٰهِ تَعالٰی...

معنا: وایمان دارم که تقدیر خیر وشر از جانب اللّٰه ﷻ است.

تکرار کلمه‌ها:

– وَالقَدرِ خَیرِهِ

– وَشَرِّهِ

– مِنَ اللّٰهِ تَعالٰی

فعالیت

شاگردان در مورد تقدیر خیر و شر با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱– ایمان داریم که تقدیر.............. از جانب الله ﷻ است.

۲– والقدر...................................

درس سیزدهم

دوباره زنده شدن

... وَالبَعثِ بَعدَ المَوتِ

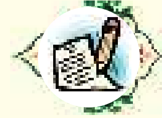
معنا: و ایمان دارم به زنده شدن بعد از مرگ.

ایمان داریم که:

زنده شدن بعد از مرگ حق است.

زنده‌گی آخرت دایمی است.

جمع شدن انسان‌ها در محشر حق است.

فعالیت

شاگردان در مورد درس از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– «وَالبَعثِ بَعدَ المَوتِ» چه معنا می‌دهد؟

۲– زنده‌گی آخرت، چگونه است ؟

۳– تکمیل کنید:

– زنده شدن بعد.................. است.

– جمع شدن.................. حق است.

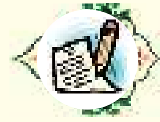
درس چهاردهم

آمَنْتُ بِاللّٰهِ

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعالٰى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

تکرار کلمه‌ها:

- آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ
- وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
- وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
- وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعالٰى
- وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

فعالیت

شاگردان آمنت بالله را با آواز بلند تکرار نموده، از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– آمنت بالله را بخوانید.

۲– آمنت بالله را از حفظ بگویید.

۳– تکمیل کنید:

آمَنْتُ بِاللّٰهِ.............................. وَرُسُلِه

وَالْقَدْرِ.............................. تَعالیٰ

درس پانزدهم

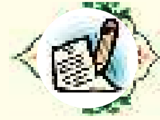
قبر

در قبر از هر انسان سه سوال پرسیده می‌شود:

پروردگارت کیست؟

دینت چیست؟

پیامبرت کیست؟

فعالیت

شاگردان به کمک معلم، جواب سوال‌های فوق را بیاموزند.

ارزیابی

– قبر چیست؟

– در قبر کدام سوالات پرسیده می‌شود؟

درس شانزدهم

شرط‌های نماز

شرط‌های نماز هشت است:

۱- پاکی بدن

۲- پاکی لباس

۳- پاکی جای

۴- شناختن وقت

۵- پوشانیدن عورت

۶- روبه قبله ایستادن

۷- نیت کردن

۸- تکبیر تحریمه

فعالیت

شاگردان در گروه‌های مختلف شرط‌های نماز را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱- شرط‌های نماز چند است ؟

۲- شرط‌های نماز را نام بگیرید.

درس هفدهم

فرض‌های وضو

فرض‌های وضو چهار است:

۱– شستن تمام روی

۲– شستن دست‌ها با آرنج‌ها

۳– مسح چهارم حصهٔ سر

۴– شستن پاها با بجلک‌ها

فعالیت

شاگردان فرض‌های وضو را به شکل عملی در صنف انجام بدهند.

ارزیابی

۱– فرض‌های وضو چند است؟

۲– فرض‌های وضو را نام بگیرید.

درس هژدهم

طریقهٔ عملی وضو

فعالیت

۱_ معلم محترم به صورت عملی پیش روی شاگردان وضو نماید.

۲_ شاگردان تحت نظر و رهنمایی معلم وضو نمایند.

درس نزدهم

نماز

۱– نیت

۲– اللّٰهُ أَكْبَر

۳– سُبْحَانَکَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِکَ وَتَبَارَکَ اسْمُکَ، وَتَعَالٰی جَدُّکَ وَلاَ إِلٰهَ غَيْرُکَ

۴– أَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

٥- بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

٦- الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ (١)

الرَّحْمٰــنِ الرَّحِيْمِ (٢) مَالِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ (٣)

إِيَّاکَ نَعْبُدُ وإِيَّاک نَسْتَعِيْنُ (٤) اِهْدِنَــا الصِّرَاطَ

المُسْتَقِيْمَ (٥) صِرَاطَ الَّذِيْنَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ

المَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّيْنَ (٦)

٧- آمين

٨- قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ (١) اللهُ الصَّمَدُ (٢) لَمْ يَلِدْ

وَلَمْ يُولَدْ (٣) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (٤)

درس بیستم

تسمیع و تحمید

اَللّٰه اَکْبَرْ

سُبْحَانَ رَبِّیَ الْعَظِیمِ (سه بار)

سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

رَبَّنَا وَلَکَ الْحَمْدُ

اَللّٰهُ اَکْبَرْ

سُبْحَانَ رَبِّیَ الأَعْلٰی (سه بار)

درس بیست و یکم

التَّحیات

التَّحِیَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّیِّبَاتُ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا النَّبِیُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَکَاتُهُ السَّلامُ عَلَیْنَا وَعَلٰی عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِینَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

درس بیستم ودوم

درود و دعا

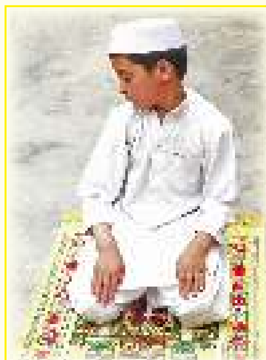
اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا صَلَّیْتَ عَلٰی إِبْرَاهِیْمَ وَعَلٰی آلِ إِبْرَاهِیْمَ إِنَّکَ حَمِیْدٌ مَّجِیْدٌ.

اَللّٰهُمَّ بَارِکْ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا بَارَکْتَ عَلٰی إِبْرَاهِیْمَ وَعَلٰی آلِ إِبْرَاهِیْمَ إِنَّکَ حَمِیْدٌ مَّجِیْدٌ.

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَّفِی الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ.

اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ.

درس بیست و سوم

طریقهٔ عملی ادای نماز (۱)

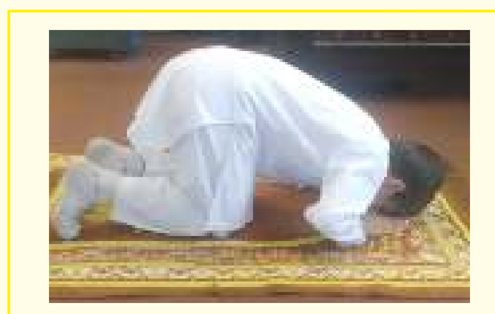

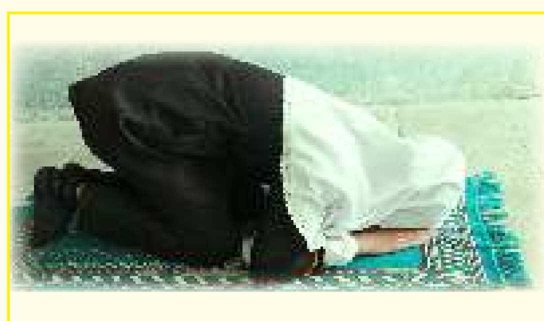

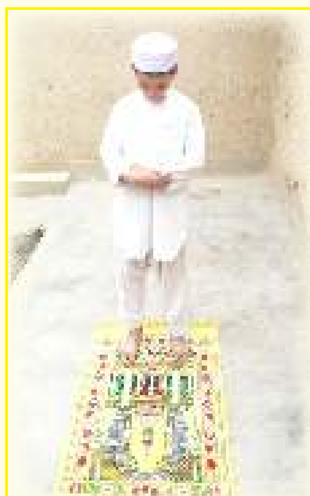

درس بیست و چهارم

طریقهٔ عملی ادای نماز (۲)

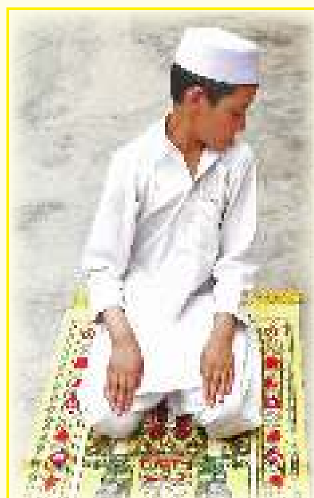

درس بیست و پنجم

طریقهٔ ادای نماز(۱)

شاگردان به خواندن متن این درس مکلف نمی‌باشند.

رکعت اول

نیت، بلند کردن دست‌ها، تکبیر تحریمه (اللّٰه اکبر) گفتن، بسته کردن دست‌ها زیر ناف، خوانـدن ثنا، تعوذ، بسـم اللّٰه، سـورهٔ فاتحه خواندن و قرائت یک سورهٔ دیگر.

اللّٰه اکبر گفته به رکوع می‌رویم و با گفتن تسمیع و تحمید دوباره ایستاد می‌شویم و با گفتن تکبیر به سجده رفته، دو سجده می‌نماییم.

رکعت دوم

رکعت دوم مانند رکعت اول است و تنها فرق شان این است که در رکعت دوم ثنا و تعوذ خوانده نمی‌شــود. بعد از ادای دو سجده، می‌نشینیم و تشــهد (التحیات) را می‌خوانیــم، اگر نماز دو رکعتی باشــد بعد از تشــهد، درود و دعا می‌خوانیم و به هر دو طرف سلام می‌دهیم.

فعالیت

شاگردان وضو نموده دو رکعت نماز را به صورت عملی ادا نمایند.

ارزیابی

۱– طریقهٔ ادای رکعت اول نماز را بگویید.

۲– طریقهٔ ادای رکعت دوم نماز را بگویید.

۳– تسبیح رکوع را بگویید.

۴– التحیات را بخوانید.

درس بیست و ششم

طریقهٔ ادای نماز(۲)

شاگردان به خواندن متن این درس مکلف نمی‌باشند.

رکعت سوم

بعد از خواندن تشهد در رکعت دوم تکبیر (اللّٰه اکبر) گفته ایســـتاد می‌شویم، اگر رکعت خالی بود تنها «بسم اللّٰه» و سورهٔ فاتحه را می‌خوانیم. و باقی مانند رکعت اول و دوم ادا می‌شود.

رکعت چهارم

رکعت چهارم مانند رکعت سوم است. بعد از ادای دو سجده می‌نشینیم وتشهد(التحیات)، درود و دعا را خوانده و به‌طرف راست و چپ سلام می‌دهیم.

اگر رکعت ها پُر باشند؛ بعد از خواندن سورهٔ فاتحه یک سورهٔ دیگر را نیز می‌خوانیم.

فعالیت

شاگردان درمورد ادا کردن نماز چهار رکعتی از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– طریقهٔ ادا کردن رکعت سوم را بگویید.

۲– طریقهٔ ادا کردن رکعت چهارم را بگویید.

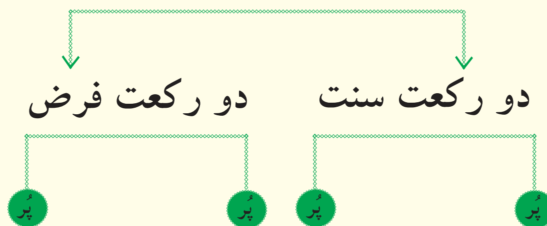
۳– تسبیحات سجده را بگویید.

درس بیست و هفتم

نمازهای پنج‌گانه (۱)

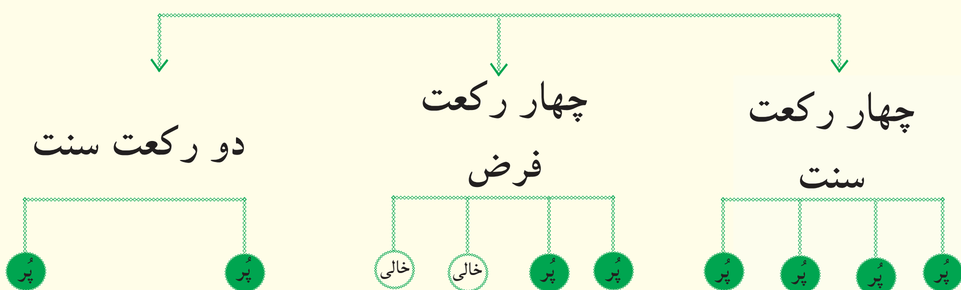
نماز صبح

چهار رکعت

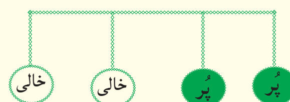
نماز ظهر (پیشین)

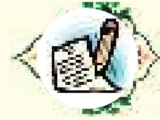
ده رکعت

نماز عصر (دیگر) چهار

رکعت فرض

فعالیت

شاگردان تعداد رکعت های نماز صبح و پیشین را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– نماز صبح چند رکعت است؟

۲– نماز پیشین چند رکعت است؟

۳– چند رکعت نماز پیشین فرض وچند رکعت آن سنت است؟

۴– نماز دیگر چند رکعت است؟

۵– رکعت‌های خالی نماز پیشین و دیگر را بگویید.

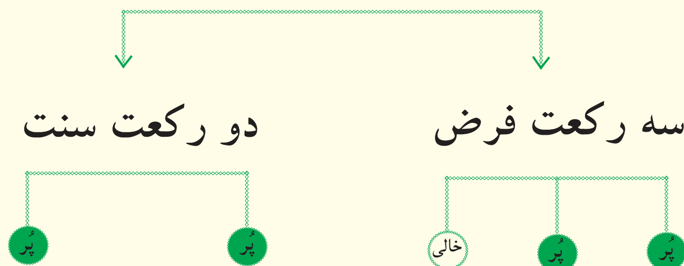

درس بیستم و هشتم

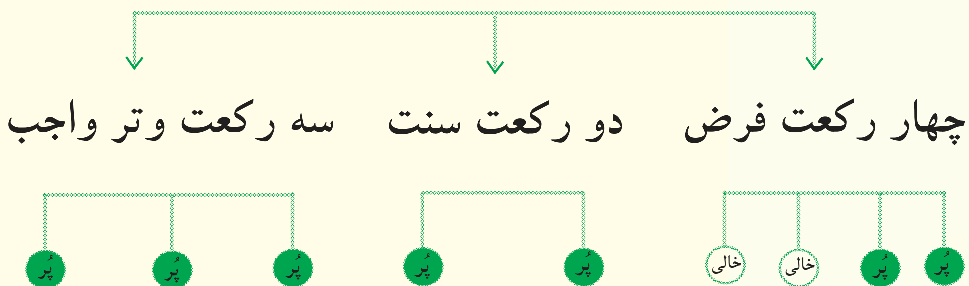
نمازهای پنج‌گانه(۲)

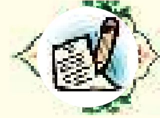
نماز شام

پنج رکعت

نماز خفتن

فعالیت

شاگردان تعداد رکعت‌های فرض و سنت نمازهای شام و خفتن را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱– نماز شام چند رکعت است؟

۲– نماز خفتن چند رکعت است؟

۳– رکعت‌های خالی نماز شام و خفتن را بگویید.

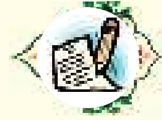
نماز جماعت

نماز جماعت **سنت** است.

نماز جماعت **ثواب زیاد** دارد.

ما با جماعت **نماز می‌خوانیم**.

فعالیت

شاگردان با کمک معلم در صنف نماز جماعت را به صورت عملی تمثیل کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱- نماز جماعت.......... است.

۲- نماز جماعت .... دارد.

۳- ما با جماعت ....

درس سی ام

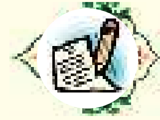
صداقت

پیامبر ﷺ فرموده است:

_ راست بگویید. از دروغ دوری نمایید؛

زیرا که راستی نجات و دروغ هلاکت است.[1]

۱-صحیح البخاری

فعالیت

شاگردان در مورد فایده‌های راستی و ضررهای دروغ گفتگو کنند.

ارزیابی

۱– حضرت محمد ﷺ در مورد راستی چه فرموده است؟

۲– فایده‌های راستی را بگویید.

درس سی ویکم

احترام والدین

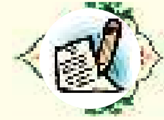
پیامبر ﷺ فرموده است: «نیکی به پدر و مادر بهترین عمل است».[1]

ما به پدر و مادر خود احترام می‌کنیم.

ما به پدر و مادر خود خدمت می‌کنیم.

ما پدر و مادر خود را دوست داریم.

۱- بخاری ومسلم

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق پدر و مادر، با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱– پیامبر ﷺ در بارۀ والدین چه فرموده است؟

۲– تکمیل کنید:

– ما به .... احترام می‌کنیم.

– ما .... دوست داریم.

درس سی ودوم

حقوق همسایه

همسایه بالای ما حق دارد.

ما به همسایه کمک می‌کنیم.

ما همسایهٔ خود را دوست داریم.

اذیت و آزار همسایه، گناه است.

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق همسایه با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱– ما .... را دوست داریم.

۲– ما به .... کمک می‌کنیم.

۳– .... همسایه، گناه است.

حقوق بزرگان

پیامبر ﷺ فرموده است:

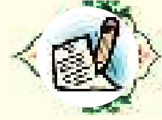
«کسی که به بزرگان ما احترام ندارد، از ما نیست».[1]

ما به بزرگان سلام می‌دهیم.

ما به سخنان بزرگان گوش می‌دهیم.

در کارها با بزرگان خود مشوره می‌کنیم.

۱- (المعجم الکبیر للطبرانی)

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق بزرگان باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱– ما به .... سلام ....

۲– ما به .... گوش می‌دهیم.

۳– در کارها با .... می‌کنیم.

درس سی و چهارم

آداب مسجد

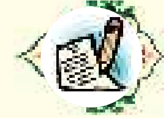
مسجد جای عبادت است.

با وضو داخل مسجد می‌شویم.

در هنگام داخل شدن به مسجد این دعا را می‌خوانیم: «اللّٰهمَّ افتَحْ لِیْ اَبوَابَ رَحْمَتِکَ»

در هنگام بیرون شدن از مسجد این دعا را می‌خوانیم «اللّٰهمَّ إنِّی أَسْئَلُکَ مِنْ فَضْلِکَ»

دویدن، خندیدن و شوخی در مسجد گناه است.

فعالیت

شاگردان درمورد آداب مسجد باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- دعای داخل شدن به مسجد را بگویید.

۲- دعای خارج شدن از مسجد را بگویید.

درس سی و پنجم

ارزش صحت

پیامبر ﷺ فرموده است:

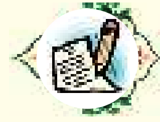
«نظافت جزء ایمان است».[1]

مراعات نکردن نظافت سبب مریضی‌ها می‌شود.

ما باید بدن و لباس خود را پاک نگه‌داریم.

ما خانه، مسجد و صنف خود را پاک نگه‌می‌داریم.

۱- (صحیح مسلم)

فعالیت

شاگردان در مورد ارزش صحت باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱– پیامبر ﷺ در مورد نظافت چه فرموده است؟

۲– تکمیل کنید:

– ما باید...................... پاک نگه‌داریم.

– ما خانه.................... پاک نگه‌می‌داریم.

صلح

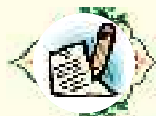
اسلام دین **صلح** است.

اسلام ما را به آشتی تشویق می‌کند.

الله ﷻ در مورد صلح می‌فرماید: ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾

ترجمه: آشتی کردن بهتر است.

ما با هیچ کس **جنگ و دعوا** نمی کنیم.

فعالیت

شاگردان در مورد صلح و آشتی با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱– خداوند ﷻ در مورد صلح چه فرموده است ؟

۲– تکمیل کنید:

– اسلام دین............ است.

– ما با هیچ کس.............. نمی‌کنیم.

درس سی و هفتم

خصلت مسلمان

پیامبر ﷺ فرموده است:

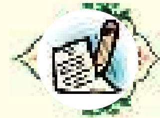
«الله جل جلاله بنده را تا وقتی کمک می‌نماید که بنده برادر خود را کمک می‌کند»[1].

ما با مسلمانان رویهٔ نیک می‌کنیم.

ما در کارهای خانه کمک می‌نماییم.

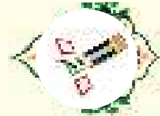
ما به هیچ کس ضرر نمی‌رسانیم.

۱- (مسلم)

فعالیت

شاگردان در مورد خصلت یک مسلمان باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱– خصلت مسلمان را بگویید.

۲– تکمیل کنید:

– ما با مسلمانان............ می کنیم.

– ما در کارهای............ می نمایم.

– ما به................. نمی رسانیم.

